

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Sibiu, 26 Iuliu v. 1885.

O lună de zile încă și se începe un nou an școlastic. O lună de zile încă și o serie de persecuțiuni sistematice va cutriera țeara dela o margine până la ceialaltă, dealungul și de-a-latul, și această sistematică persecuțiune va fi pusă sub scutul legii, încât adecă sub pretecul de a executa o lege sancționată se vor face aceste persecuțiuni.

Cu 1 Septemvire a. c. se va inaugura o nouă eră în viața instrucțiunei publice din statul nostru, și această nouă eră va face începutul cu ordinațiunea ministrului de culte și instrucțiune publică din 28 Maiu, 1885, Nr. 20,301 prin care se stabilește modalitatea aplicării articolului de lege XVIII din 1879, privitoriu la obligata învățare a limbei maghiare. Această nouă eră va lăsa adânci urme pe calea sa, căci ea trage linia marcantă între o epocă care totuș mai conservă instrucțiunea publică cu scop cultural general, și alta nouă, care a pus instrucțiunea poporului în serviciul unor tendențe politice, condamnate de marea majoritate a popoarelor acestor țări.

Noi nu ne facem iluziuni, cuprindem serioșitatea situațiunei și o apremăm după adevărata ei importanță. De aceea ne vom da silința să vorbim cât se poate de clar, ca să nu ni se poată rău interpreta cuvintele, căci avem a ne da seamă înaintea publicului român, care are mare lipsă de claritate și rezoluțiune în cestiunile de interes public. Va trebui să ne clarificăm cu multă precisiune și ca diariști, cari suntem puși sub scutul conștiinței juraților din Cluș, și în aceste timpuri de necurmată agitațiune a spiritelor pentru anumite direcțiuni politice conștiința acestor jurați necurmat este sbiciuită, așa că la o eventuală intentare de proces de presă, noi nu putem dispensa pe jurații din Cluș dela verdict sub presiunea morală ce domnesce aici.

Sub datul 28 Mai, a. c. Nr. 20,301, ministrul nostru de culte și instrucțiune publică a trimis tuturor jurisdicțiunilor din țară o ordinațiune în cestiunea învățării limbei maghiare. În fie care școală va trebui să se propună cu 1. Septembrie a. c. începând limba maghiară. Nu va putea fi deci aplicat ca învățătoriu individul, care nu va cunoaște limba maghiară în vorbire și scriere, așa, ca el cu succes să o poată propune.

E basată pe lege această ordinațiune ministerială, și încât se abate ea dela lege și vedesce fără sfială tendențele rezervate ale legii însăși, este chemarea și datorința confesiunilor să reclame la locurile competente. Noi ca diariști nu ne vom ocupa cu

această parte a ordinațiunei, ci o vom privi numai în partea ei basată.

Constatăm deci espres, că prin lege se dispune propunerea limbei maghiare și ordinațiunea regulează modalitățile mai în detaliu. Aceasta spre a nu ni se pute imputa că agităm, sau combatem legi esistente, deși datorință am avea să combatem asemenea legi spre a pregăti terenul pentru timpuri mai puțin turburate, când ele vor trebui schimbate, spre a restabili echilibrul în viața de stat.

Cu executarea acestei legi s'a încredințat administrațiunea — și eată cum. Ordinațiunea s'a trimis tuturor comitetelor administrative din comitate, cu îndatorirea ca ele prelângă datorința, să dovedească și patriotism în executarea legii. A primit deci fiecare solgăbirău poruncă, ca să observe strict aplicarea dispozițiunilor din lege. Solgăbirăul a dat poruncă notariului din sat, ca el să îngrijească și mai bine, și să raporteze, dacă învățătoriu aplicat la școala noastră confesională cunoaște limba maghiară în măsura, în care o pretinde articolul de lege XVIII din 1879.

Aici venim noi la posibilitatea persecuțiunilor sistematice, cari după a noastră părere nu fac servicii nici instrucțiunei, nici politicei exclusiviste dela noi, nu fac însă nici onoare statului cultural în cel din urmă pătrariu al veacului nostru.

Întreg aparatul instrucțiunei publice este pus în mâna organelor administrative, dela a căror grație va depinde soarta șermanului învățătoriu, totodată însă și ceea a instrucțiunei publice.

Notariul dela sate, care de onest poate să fie cât de onest, numai în casuri excepționale este și om de școală. Cu ce măsură va judeca el destoinicia învățătoriuului în cunoștința limbei maghiare, ne putem închipui. Tot așa putem judeca și cumpăna dreptății la apremierea modului cum se propune acest studiu obligat, care în cele mai multe locuri din țeară se reduce la anevoioasa gimnastică a organelor vorbirei.

Presupunem deci că avem de lucru cu primul organ al resortului ministrului de interne, și el ca om onest face politică cu școala, pentru scopuri despre cari superiorii lui vor ști, unde sunt plănuite să iasă. Va fi deci principala persoană pentru bietul învățătoriu notariul dela sat. Avem înaintea noastră după cum am dis, om onest.

Omul însă este om, și ca om el e espus patimelor. Va veni notariul în neplăceri cu învățătoriu și va raporta superiorului, că învățătoriu nu corespunde prescrișelor articolului de lege XVIII din

1879. Solgăbirăul va raporta mai sus și învățătoriu va trebui să ia lumea în cap.

Aceasta se va face după ce învățătoriu va trece prin multe chinuri și suferințe. Și anume: la alegere va avea să producă testimonii, cari valorează numai atât cât este dispus dl notariu dela sate. Aceste documente vor trebui supuse apremierii inspectorului regesc de școale deodată cu suplica la concurs. După ce această nouă instanță va scrie: *vidi*, se va întruni comitetul nostru parochial și va face lista candidaților, sinodul va alege, părintele protopop va fi tămăiat pentru „candidație” în înfeșul vechiu al cuvântului. În cele din urmă bietul învățătoriu va fi dat pe mâna notariului și prin repartitie abia și va încasa salariul seu cel modest, căci poporul și așa nu mai scapă de esecutori.

Aceasta în cazul cel mai bun.

Să privim însă lucrul în realitate. Organele dela administrație sunt foarte espuse caprițiului sistemului politic de aici. Și în locul prim este espus notariul. O laună a dlui solgăbirău îndată clătină simțul de dreptate al notariului față cu învățătorul românesc, ca se nu dicem „oláh dászkel” după cum cetim prin diarele maghiare. O indispoziție a vice-comitelui schimbă radical buna dispoziție a solgăbirăului, prin urmare și pe cea a notariului: ergo și poziția bietului învățătoriu. Un circular al ministrului turbură conștiința comitetului administrativ din comitat, și cu ea convingerea vice-comitelui, solgăbirăului, notariului, și cu ei soarta dascălului.

Lucrul până aici merge strună.

Ca din ceriu senin se trezesce numai deodată cutare sau cutare gazetist dintre mulți patrioți moderni, și ventilează o nouă teorie chemată a salva patria. După el întreagă droaia de patrioți moderni începe a lucra opinia publică, bunăoară cum fac acuma cu așa numitele „Kultur-egylet”-uri. La strigătul lor se schimbă de tot radical vederile constituționale ale ministrului, cu el întreg aparatul administrativ: conclusia logică și poziția învățătoriuului nostru.

Vom mai adaoge și bogata împărăție a pasiunilor de tot soiul, și avem înaintea noastră tabloul unui dascăl românesc cu 1 Septembrie a. c. începând.

E trist și dureros a constata astfel de lucruri în un stat de drept.

Noi ne facem detorința cu risicul de a trage asupra noastră furia diarelor maghiare, cari încep acum a se ocupa cu reuniunea de maghiarisare regnicolară.

FOIȚA.

IN MARAMUREȘ.

DE
Rudolf Bergner.

(Trad. de Yff.)

VI.

Șugatag. — Sate românești. — Încodată dreptatea maghiară. — Budfalău și haiducul Pinte. — Școala dela Breber. — Cătră răsărit. — Șesul Vissoin sus. — Borsa. — Prăpastia Tătarilor. — Peste granițe.

(Urmare.)

În jos de Trebusa, la Rona-Poiana, se varsă riul Visso în Tisa care și schimbă aci cursul. Punctul e important. În vreme ce Tisa curgea pân'aci dela meadănoapte spre meadăzi, se sucește acum și curge dela răsărit spre apus. La Rona-Poiana se sfârșește patria celor cu nădragi roșii, spre apus șed rutenii cari umblă cu nădragi albi, în sus pe șesul Vissoului sunt românii domiciliați. Granița limbei române și rutene se trage prin comunele Saplonța, Sziget, Rona inferioară, Vetrova, Leordina, ear d'aci spre răsărit preste munți până la granița Bucovinei. Șesul Vissoului posedă mai puține ținuturi frumoase

ca șesurile din partea de meadănoapte ale comitatului. În partea întâia a aceluia am călătorit cu 4 jidani. O caleasă mare cu doi cai buni și cu trifoiul acela de 4 frunze venise la Nagy-Bocskó după mine, și după ce ne-am cumpărat pe cale nescapi pești și am stat de vorbă cu o clăie de perde-vară și după ce am mai luat pe un bocotan de evreu cu noi, continuăram expedițiunea.

Șesul Vissoului e la început strimt și romantic dar apoi lărgind perde din frumșeță. Comunele sunt mari, zac departe unele de altele și se află numai acolo, unde lățimea văii permite lucrarea pământului. Comuna primă e Bistra un sat rutenesc, cea următoare e Petrova, coloniă românească, unde sosirăm udați de ploaie și în cea mai mare întunecime pe la meul nopții. Ovreii mei se puseră înaintea meselor și a dulapurilor, și se rugau cu nemărate închinăciuni. Pe urmă luară niște brânză și vin „coșer” înbiându-me și pe mine. De oare-ce adâncit în gânduri cum eram, era să-mi întrebuițez cuțitul meu, imi luară unealta, cu cea observare că nu e coșer, — o procedură destul de cuviincioasă, căci de multeori i se ia străinului cuțitul cu forța și se viră în padiment. Noaptea ne-am continuat drumul; am sosit la Leordina și de aci după un drum de o oară la comuna Visso; ea e împărțită în Suseni, Joseni și Mijloceni. Localitatea de căpetenie e Visso-Suseni cu 1936 locuitori romano-

catolici, 1742 gr. cat., și 1292 ovrei. Comuna are strade frumoase, mai multe edificii mari și e o colonie însemnată erarială. Ca și în alte locuri și aci coloniștii sunt germani, cari la anul 1810 imigrară în patru familii din Mocra, și cărora ca contingentul principal le urmau Țipseni. Imigrările durară până la anul 1872, dându-se fie-cărui colonist 800 stângini □ de familie, mai târziu se împărți fie-care posesiune așa, că aci o familie are 400 stângini □ de pământ. După o muncă de 40 de ani pentru erariu, acești muncitori se pensionează asigurându-lise o viață suportabilă la bătrânețe. E minunată curtuasia acestor coloniști; de câte-ori te agraiesc, mai totdeauna își ridică pălăria și merg chiar așa departe, că în loc de „cerere” dic „rugare” d. es. „riul se roagă de a fi regulat,” ori îndată ce vorbesc de animale se folosesc de următoarea frază: „me rog de ertare — vaca mea etc.” Copii Germanilor Vissoani învață în școală afară de limba germană și cea maghiară; în bis. se predică numai în limba germană, cu toate acestea însă nu a-și sta bun pentru continuitatea Germanismului, de oare-ce preotul și funcționarii de aci sunt prea pătrunși de idea de stat național maghiar. Românii acestui ținut trec de oameni onești, nu-s hoți și tâlhari ca cei de pe la Sziget, ci cu ajutorul erariului au ajuns în stare bună și — tind de a se emancipa de sub domnia jidanilor;

Ne vom reasuma în puține cuvinte.

Se inaugurează un nou sistem de persecuțiune în școală. Soartea învățătorului e dată la dispozițiunea organelor administrative, la cari rola principală o va juca actualul curent politic, și se poate că vor mai interveni și pasiunile omenesci.

Va trebui deci să facă politică învățătorul după porunca notarului, căruia îi dictează solgăbirăul, și asta spre a se testifica, că el e bun învățător în sensul articolului de lege XVIII din 1879.

A degrada în așa măsură instrucțiunea publică este îngrozitoriu, și noi în indignațiunea noastră curmăm la acest loc firul cercetărilor noastre.

Revista politică.

După cum am anunțat deja Maiestatea Sa împăratul și regele nostru a făcut visita la împăratul Germaniei alaltăieri. Biroul de corespondență aduce următoarea telegramă, datată dela 6 August 1885: „Favorisați de timp foarte frumos Maiestatea Sa împăratul și regele Francisc Iosif și împărăteasa-regină Elisabeta a sosit punct la 6 oare și o mulțime de popor de mai multe mii i-a salutat cu entuziasm. După obicinuitele salutări Maiestatea Sa a mers printre notabilități la braț cu Maiestatea Sa împărăteasa regina spre poarta castelului dela baie, unde împăratul Germaniei aștepta sosirea Maiestăților lor. Împăratul Wilhelm a sărutat mâna împărătesei regine, a sărutat de trei ori pre monarchul nostru și în cuvinte de tot simpatice și-a manifestat mulțămirea pentru această revedere. De aici apoi urmați de suitele din ambele părți, s'au dus în locuința împăratului, unde au petrecut 17 minute, de aici s'au dus apoi la Hotel. La oarele 7½ Maiestatea Sa a făcut o preumblare prin orașul splendid iluminat.“

În legătură cu aceasta se vorbește cu multă probabilitate de întelnirea monarchului nostru cu țarul Russiei. Întelnirea va avea loc în 23, 24 și 25 August în Kremsier lângă Olmütz. Se susține scirea că mai mulți amployați de curte petrec în rezidența episcopală, spre a lua preparativele de lipsă. Spre a putea primi visita țarului s'au închiriat două hoteluri în Kremsier.

După o telegramă din Belgrad cestiunea orientală se mărginește la ciocniri parțiale în graniță. Așa dările acestea s'au luat la păruială arnăuții cu sârbii lângă Novi-Bazar.

Despre această luptă diariul „Dnevnic“ scrie:

În ziua de 19, nisce bande de arnăuți au năvălit asupra satului sârb Slati-Potoc, ale cărui case sunt foarte bine construite. Bandele jefuiau tot. Într-o casă, patru arnăuți cerură dela stăpânul casei ca să le frigă un miel și să le dea vin. Dorința lor a fost imediat satisfăcută, tâlharii prânzîră și după masă ordonară familiei întregi de a prânzi la rëndul seu. Când acestia împliniră și ultima dorința atunci tâlharii începură a jefui casa și apci omorîră pe membrii familiei. Barbariile și crușimile de această natură s'au făcut și prin alte case, cadavrele celor omorîți au ramas espuse la arșița soarelui, căci cei remași în viață fugiră din sat. Bandele de arnăuți părăsind satul s'au ascuns prin munți, ear autoritatea turcă la ajutoriul căreia s'au adresat fugarii, n'a luat nici o dispozițiune pentru a-i urmări; scirile din această parte ale țerei sunt foarte triste, o rescoală generală a sârbilor este în ajun de a se face, aproape toate

satele primesc arme din Serbia, autoritatea otomană nu scie ce să facă. Se dăce că năvălirea arnăuților se datoresce evenimentelor cari au avut loc la Sienica, unde sârbii se adresară la Osman-Mitesarif-pașa, cerându-i arme pentru a se putea apăra în contra tâlharilor. Autoritatea a dat de scire arnăuților, ear sârbilor le făgăduiră arme.

Alarma diariului „Norddeutsche-Allgemeine Zeitung“ n'a produs în Paris rezultatul, la care s'a așteptat poate lumea. Tonul resboinic din Berlin a lăsat reci pe francesii, de altcum sanguinici. Aproape toate diarele franceze au reprodus articolul diariului din Berlin și l-au comentat numai în câte-va cuvinte.

Diarul „Journal des Débats“ este de părere că alarma de război din Berlin este numai o apucătură spre a putea urca budgetul militar, apucătură, de care nu odată s'a folosit diarul cancelarului de fer. Tot așa cred „Figaro“ și „Eveniment.“ „Matin“ esplică lucrul cu privire la politica esternă a Germaniei. În urma schimbărei ministeriale în Anglia vor trebui să intre nouă evoluțiuni în politica esternă a Germaniei. Spre a putea prepara terenul la asemenea evoluțiuni, a fost de lipsă articolul amenințătoriu al diariului din Berlin. Altcum nu se poate esplica, cum vine un diariu de calibrul lui „Norddeutsche Allgemeine-Zeitung“ să alarmeze lumea pentru lucruri nesciute.

În asemenea ton vorbesc și celealte diare franceze și ele își exprimă mirarea pentru-că la toată ocaziunea Germania dovedesce sub ce secuestru de poliție e pus guvernul frances. „Republique francaise“ nici nu ia notiță de această afacere.

Cestiunea dintre Anglia și Rusia stă tot în stadiul de mainainte. După scirile cele mai nouă războiul va urma fără nici o cruțare, și aceasta îndată ce Anglia va trece preste alegerile parlamentare.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Ferihaz, în 20 Iuliu 1885 v. Onorate dle Redactor! Deși puțin am întârziat, totuș cred a-mi împlini o datorință, când vin a ve ruga să binevoiți a da loc în coloanele prețuitului diar ce redacțiuni următoarelor șiruri:

Dumineca 16/28 Iuniu anul c. a fost pentru poporul român din Sighișoara o zi de bucurie, o zi de înnoire sufletească și mângăere în dările suferințelor, căci în această zi ținându-se examenul public la școala română elementară din Sighișoara sub conducerea dlui administrator protopresbiteral Dimitrie Moldovan, publicul ascultătoriu a avut ocaziune a se convinge, că progresul îmbucurător ce l'a plantat pe terenul instrucțiunii docenții acelei școale în tinera generațiune, este un atare progres, care nu numai că face onoare conducătorilor și însuși poporului, ci apretând el și pe viitoriu cualificațiunea și activitatea factorilor instrucțiunii se va înălța tot mai mult pe scara intelectuală spirituală și va putea da societății omenesci membrii folositori de tot rangul și starea.

Răspunsurile aproape a tuturor elevilor din diferitele obiecte de învățământ date la moment, îndubios, chiare și respicate, perorațiuni rostite de

elevi și în celelalte două limbi ale patriei, nu numai că a atras atențiunea publicului, ci a încântat mult pe ascultători și a sădit în inimile ascultătorilor români nouă putere de viață și resistință tainică dar activă în cercul seu restrins, față de greutatea timpului care șoptesce: curaj și bărbăție! căci de și ne mișcăm greu împedecați dar înaintăm pe nesimțite.

Domnilor docenți a școalei noastre române din Sighișoara Ioan Muntean, Nichită Luculeț și Ioan Berescu se cuvine onoarea, când în acest mod viu a clasificat în public atinsul examen, cea-ce cred că nu o fac contra consimțământului ascultătorilor prezenți la examen.

Deși poate s'ar afla voci critice cari combătând în parte mică metoda numiților domni învățători în predarea unor obiecte de învățământ vor supune criticei și această corespondență totuși susțin că nu esageres, pentru că activitatea diligentă merită recompensa laudei.

Domnii învățători au făcut mult mai mult ca mulți alți învățători în posturi cu mult mai favorabile, nu încape deci nici o critică asupra dlor, ci să-i îmbărbătăm a susține activitatea de până aci și pe viitoriu în cariera ce au îmbrățișat, carea pe cât de onorifică pe atât de grea și nerecompensată este și se pretindem dela toți învățătorii nostri și să-i sfătuim că astfelu să se silească a face destul chemării și silința le va salva conștiința de mustarea nemulțămirei și a neîndestulirei personale, eară poporului îi va aduce servicii legate de oficiul învățătoresc, nu numai folositoare ci și fericitoare.

Decorarea gustuoasă a salei cu tabloul familiei regale, a sântei treime, a fericitului Andreiu și a Escelenției sale Miron Romanul s. a. toate îmbrăcate în cununi de flori, și preste tot buna ordine și curățenie în sala de examen dădeau o strălucire impunătoare acestei sârbări.

Publicul ascultător a constatat din puținica inteligență a Sighișoarei, mai mulți învățători români din comunele tractuali oficios poftiți la acest examen și în parte mare din părinți de ai școlarilor cari tresaltau de bucurie în reușita laudabilă a examinării copiilor lor.

Laudă merită și poporul din Sighișoara care, cu această ocaziune a arătat interes viu față de învățământ, prezentându-se într'un număr așa considerabil la acest examen, încât înticsită sala de mulțime, mulți erau siliți a asculta din ambit și pe sub ferestrele școalei decursul examenului.

Domnul administrator protopresbiteral prin cuvântul seu de închiare bine acomodat a pus la inima poporului Sighișorean însemnatatea învățământului, îndemnându-l la apretierea învățătorilor activi, prin cari singuri va putea prospera învățământul spre fericirea generațiunii următoare, ear pe învățători ia îmbărbătat, a urma ținuta activă de până aci și pentru viitor, că așa făcându-se vrednici de stima poporului, sprijiniți de acesta să i poată aduce servicii folositoare.

Preste șase oare a durat examenul, dela una oara după ameați până după șapte, când plin de mulțămire publicul depărtându-se, — poporul Sighișorean în parte da espresiune de mulțumire față de Domnii învățători, eară alții laudau buna conducere a dlor preoți din loc (veteranul protopresbiter emeritat Dl Zachariă Boiu și administratoarele protopresbiterale actual dl Dimitrie Moldovan) carea sin-

israeliții din contra sunt depravați și indolenți și circulează despre dâșii nisce faime uricioase.

Administrația comunală în acest ținut e foarte slabă, de unde se poate esplica și starea cea rea în care se află comunele.

Borsa și Vissoul ar putea să fie într'o stare cu mult mai bună, aceea posedă 54,000 de jugere pădure, ear aceasta 22,000. Din aceea s'ar putea face pe lângă o economie rațională un capital de 1 milion și ½ fl., ear comuna a doua ar putea dispune de un capital de 700,000 fl. De present ambele comune se pot numi mai mult sêrace decât bogate. Jidanii au priceput și au cumpărat copacii în natură dela comune, solvind câte 2 sau 3 cruceri pe unul, pecând la Szegedin îl vënd cu 50 până în 60 de cr.

Administrația comitatensă e ca și cea comunală. Următoarea întemplantare o caracterizează pe deplin. Un rîu, care servește ca motor unei fabrici, făcî în primăvară pagube însemnate locuitorilor, în urma cărora comuna intentă proces de desdaunare în contra proprietarului fabricei. Subcomitele veni în persoană la fața locului, ca să asculte jalba oamenilor și i asigură că li se va face dreptate. Numai că directorul fabricei primî pe subcomitele foarte afabil și sciî se-l abată dela temă prin cuvintele: „dar roguve dle vicecomite, despre asta vom putea vorbi și mai târziu.“ Înainte de prânz mai avură încă o convorbire secretă, și la prânz vicecomitele nu pu-

tea lauda îndestul importanța fabricei, care este un dar pentru ținut, și care trebuie sprijinită. După prânz se presentă din nou reprezentanța comunală ca să se încunoscînteze despre starea lucrului. „Tăceți“ îi domoli oficianul, „fiți mulțămiți.“ „Dar nu se poate replicară acestia, „nu ni s'a dat încă nimic.“ „Se ve țineți gurile, că ve dau eu vouă, blăstămaților.“ Din norocire guvernul a început să facă reforme și pe aci, și este de dorit ca acele să se eșecute în modul cel mai energic.

Referințele solului în urma pozițiunei înalte nu sunt tocmai favorabile. Earbă destulă se produce numai dacă se gunoiește din greu, cucuruzul se aduce peste vară din Bucovina. Ceva original îi bate la ochi în Visso, ceea ce se poate vedea și mai încolo în comunele din Galiția. Toată localitatea e împrejmuită cu pari lungi legați între sine cu fire de sîrmă, sîrma se ridică alocurea câte un pătrar de cot și se sloboade ear cu sucituri curioase, stêrnind în strein o deosebită dispozițiune de ris. Aceste sîrme joacă la israeliți un foarte mare rol. Ele s'au construite de dâșii și conduc dela o casă jidovească la alta, ajungînd în dîlele de Sâmbătă la cea mai mare însemnatate. Între marginile acestei rețeaua fi este permis jidanului a umbla cu lucruri, pe cari de altmintrea Șabbesul le opresce, așa de exemplu cu cărpe, cu cărți, cuțite și bani. Alții dîc că parii acestia arată că în locurile respective au ajuns la

putere jidanii și domnesc asupra creștinilor, — de sigur o părere dictată de ură și reință cu scop de a combate pe jidani mai ușor, în loc ca să se lucre în contra lor cu perseveranță, putere și unire. În privința aceasta maghiarii și germanii fac întocmai ca și românii, deși mai cultivați, dar se poartă tot așa de indiferenți. Poartă d. es. germanul vre-un proces, la care ar putea câștiga 500 fl., nu l'urmăresce până la fine, ci se lasă sedus de câte un Jidan care sub masca mielului îl înșală, și tot lucrul se fînește cu aceea, că jidanul împrocesuat mai capătă dela german 100 fl. ca bani de împăcare.

Pescuitul de present este destul de neînsemnat. Până acum dai în rîu la tot metrul de păstravi, și se prindeau în fie-care zi câte 300, ađi pelângăi toată truda uu poți prinde mai mult de 100 în trei dîle. Causa decadinței pescuitului este că până aci tot insul era îndreptățit să pescuiască după plac, și astfel s'a folosit de dreptul acesta cu rociu și unghită fie-cine. Afară de aceea și comerțul cu plutele a adus multă stricăciune între păstravi.

Bani circulează foarte puțin în aceste ținuturi ale Ungariei. De vrei să schimbi o bancnotă de 10 fl., ai timp destul să prânzești și să mai și dormi una, dacă cumva nu ți se împare mai bine să conversezi cu cărcimăreasa. Ear de ai fi silit se schimbi o hârtie de 100 fl. ai aștepta oare întregi până ți s'ar aduce vestea, că toate încercările au fost zadarnice.

gură urmată de popor a adus scoala la o stare vrednică de imitat.

Seara a urmat o cină, la carea din partea dlor învățători din loc a fost poftiți colegii esteri cari au luat parte la examen. Acî s'a rostit toate în onoarea și sănătatea domnilor bărbați, cari conduc destinele noastre biserico-scolari, în sănătatea dlor preoți și învățători din loc, discutându-se cu viu interes din partea mai multor învățători și lucruri ponde-roase de ale învățământului, prin cari se poate ușura progresul în instrucțiune.

Zaharie Ganea
paroch.

Varietăți.

* (Invitare.) Adunarea generală a despărțământului IV (Sebeș) al asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român se va ținea în est an la 6 Septembrie a. c. st. nou în comuna Căstău, pretura Orăștiei.

La aceasta adunare se invită cu toată onoarea toți membrii aparținători acestui despărțământ, precum și alți iubitori de cultura și progresul poporului român.

Sebeș în 5 August 1885. Direcțiunea desp. IV.

Ioan Piso,
dir.

Danil David,
secr.

* (Efectele maghiarisării). Merge de parte încercarea cu maghiarisarea. Dilele trecute o adresă trimisă la diarul nostru a trebuit să colinde întreg Sibiuul în mai multe zile. Lucrul este ușor de explicat. Amploiații respectivi au tradus „Telegraful Roman” pe unguresce. Astfel titula era: N. N. „távirda hivatal.” Cuvântul „Roman” nu-i a convenit respectivului amploiat, căci atunci era: „román távirda hivatal.”

Nu scim încât colegilor dela celelalte diare li s'a întâmplat ca și nou, în acest cas lumea nu va afla nici pre redactorul dela: „Erdélyi Hírlap,” nici dela „Felvilágosító” nici dela „Szászék” ca să retăcem pe celelalte.

Facem progrese în comunicațiune și administrare.

* (Nostim.) Diariul „Magyar Polgár” ne aduce scirea că Preasânția Sa P. episcop al Aradului Ioan Meșianu n'a contribuit cu bani în folosul reuniunei de maghiarisare din Cluș.

Avea adecă Preasânția Sa bunul obicei — după cum ne spune M. P. că în toți anii contribuia cu câte 15—20 fl. la petrecerea arangiată în Buda-pesta de către junimea studioasă din Arad. În anul acesta junimea aradană a arangiat o petrecere în favorul reuniunei de maghiarisare, și Preasânția Sa a retrimis invitarea fără motive sunătoare.

După a noastră părere e bun acest obicei al Preasânției Sale, și noi întorcând fața dîcem: Să țină Dumnezeu acest obicei al Preasânției Sale.

* (Căsătoria la turcomani.) Societatea regală de geografie din Londra a dat acum câte-va zile la teatrul universității, o serată, în cursul căreia generalul sir Peter Lumsden, reîntors de curând din Afganistan a ținut o interesantă conferință asupra moravurilor populațiunii turcomane, care locuiesc în nordul Heratului.

După povestirea sa, femeile turcomane sunt de timpuriu obicinuite la lucru. Când s'au logodit, își

fac singure trusoul și pe cât este puțință articolele viitoriului lor menagiu, până chiar și covoarele și mobilele. După obiceiul local, logodnicul dă maina înainte de nuntă părinților fetei un dar, de ordin ar el consistă din 100 de berbeci; cu toate acestea darul se poate face și în bani. După ce viitoriul soț s'a înțeles în această privință cu părinții fetei, organizează pentru celebrarea căsătoriei curse de căi sau alte sîrbări, care ar plăcea amicilor sei. În urmă gătesce o cămilă cu toate trebuincioasele, pe care o trimite viitoarei sale soții și care trebuie să joace un rol oare care în ziua nuntei.

În aceea zi, logodnica șade pe un covor înaintea unui cort, încunjurată de membrii familiei sale. Membrii familiei viitoriului soț vin atunci pentru a o lua, dar amicele logodnicei se opun ca să nu o ia aruncându-le în cap ouă crude și alte proiectile; femeile mai în vîrstă iau parte la luptă aruncând în învălmășală lămâi și struguri, și învălmășala devine generală. În mijlocul luptei sosesc logodnicul, care se aruncă printre grupele luptătorilor, liberează pe viitoarea sa soție, și o urcă pe cămila de care am vorbit. Îndată fie-care își pune armele jos și logodnicul își duce logodnica în mijlocul felicitărilor și al strigătelor de bucurie ale asistenților.

* (Ovreei la Paris.) Diarul israelito-german „die Judische Presse,” publică statistica următoare asupra ovreilor: în 1789 numărul total al ovreilor din Paris atingea d'abia (!) cifra totală de 500. În 1806 ei erau în număr de 3000; în 1842, 12000; și în 1872 40000.

Se socoate astăzi la preste 50000 cifra populației israelite din Paris. Ca exemplu al progrese-lor pre care le face rasa ovreiască în diferitele ramuri de servicii publice, cifrele următoare care privesc armata pot fi de ajuns: În 1821, armata avea în rândurile sale un singur general ovreu, baronul Wolff, un șef de batalion și trei căpitani. În 1883 erau sub drapelele franceze 5 generali ovrei, 5 coloneli, 9 maiori, 25 șefi de batalion, 90 căpitani, 89 locotenenți și 104 sub-locotenenți.

Cu asemeni oșteni e lesne de înțeles, cum nivelul curagiului a scăzut atîta în armata franceză. Garnizona Metzului trebuie să fi avut mulți ofițeri ilustrii prin lungimea perciunilor părinților lor! Ex-mareșalul Bazaine avea de sigur cel puțin doi adiu-tanți descendenți din Moise.

Dar, în această privință, confrății dela „Independința străină” sunt mai tari decât noi.

* (Din păcatele doctorilor.) 'Mi aduc aminte de un cuvînt glumeț. Unul dintre urmașii lui Esculap laudându-se pe el și pe toți confrății lui: dicea cătră cine-va: Soarele se înalță ca să lumineze isprăvile noastre; — iar pămîntul se gră-Grabesce să ascundă păcatele voastre, îi răspunse cel alt.

Acest adevăr trist îmi veni în minte citind în diarele franceze următorul fapt întemplat la Paris de ună zi:

„Este aproape o luna decînd o tînără femeie, dna Faivre ce locuia în strada Charpentier, fu apucată de durerile nașterii. Bărbatul aduse îndată o moașă, care după multe silințe, declară că'i este peste puțință să termine nașterea; ce era de făcut? În mijlocul nopții, și cazul atît de grav. Moașă alergă la postul de poliție și găsi un doctor scris

pe lista serviciului medical de noapte, pe care-l rugă să vie ca să dea ajutoriu.

Medicul se duse unde fusese chemat; ajungînd la căpătăiul bolnavei declară, că era de nevoie de o operațiune gravă ce trebuia făcută, și că'i va trebui concursul unui alt confrate. Până aci nimic de învinovățit, dar dînsul adăogă: aceste îngrijiri, vor costa cel puțin suma de 200 lei, și ve sfătuesc să așteptați până dimineată la oarele 8 (pe vremea aceea ceasurile erau 5) pentru a băga bolnava în spital.

Bărbatul protestă, declarînd că nu voesc să-și trimeată femeia în spital, pe de altă parte nu putea să dea decît 100 de lei, tot ce avea deocamdată; restul se obligă să-l plătească mai tîrziu.

Doctorul răspunse că nu primesce în aceste condițiuni, de oare-ce 200 lei este minimul sumei, ce un medic poate să ceară pentru o operațiune care cerea prezența unui alt coleg. Mai bine femeia să fie dusă la spital unde va nasce gratis. Bărbatul însă refuză din nou; vîzînd suferințele femeii sale mărîte din cauza acestei discuțiuni dureroase, lăsă pe doctor să plece, și aleargă după un altul care primi să facă operațiunea pentru 100 lei și fără nici un ajutor, dar... femeia murise.

Așa este că nu toți doctorii înțeleg devotamen-tul pentru cei sîrmani? Trebuia să se mai tocmească la capătăiul murindei.

Acesta-i faptul.

* (De ale vremii.) Astăzi la oarele 8 și jumătate s'a descărcat o grea fortună asupra orașului nostru. Fulgerile și trăsnetele se descărcau una peste alta.

Preste o jumătate de oară ceriul s'a înseninat din nou, și avem earăși timp frumos. Pagube însem-nate se vor fi făcut numai în pomi.

Conspectul operațiunilor institutului de credit și de economii „Albina” în luna Iulie 1885.

Intrate.	fl.	cr.
Numerariu din 30 Iunie 1885	58,923.90	
Depuneri	165,523.57	
Cambii rescumpărate	259,343.61	
Împrumuturi ipotecare și alte împrumuturi	62,440.62	
Interese și provisiuni	18,307.04	
La fondul de pensiuine	27.75	
Monetă vîndută	36,879.18	
Efecte	17,557.—	
Conturi curente	89,400.19	
Diverse	314.46	
Suma fl. 708,717.32		
Esîte.	fl.	cr.
Depuneri	145,522.08	
Cambii escomptate	257,233.74	
Împrumuturi ipotecare și alte împrumuturi	99,646.—	
Interese pentru depuneri	54.98	
Contribuțiuni și competențe	5,659.73	
Salarie și spese	2,482.18	
Monetă cumpărată	32,884.54	
Conturi curente	97,751.16	
Diverse	317.32	
Dividendă	18,400.—	
Numerariu cu 31 Iulie 1885	48,765.59	
Suma fl. 708,717.32		
Sibiu, 31 Iulie, 1885.		
I. G. Ioan, director executiv.		Ioșif Lissai, comptabil.

(Un mijloc pentru femei.) Ischl, Austria. Dom-nule, Am folosit de cîtăva vreme pilulele de Elveția ale potaecariului R. Brandt, și ele mi-au folosit foarte mult Pă-timeam adecă de umflături și nu aveam scaun regulat. Cu stimă: Anna Müller, Spenglermeisters Wwe., Brenner în ca-sele lui Fr. Schahinger, nr. de stradă 30. E de observat că fiecare satulă se aibă ca etichetă o cruce albă în mate-rie roșie și inițialele R. Brandt.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 6 August n. 1885.

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	98.65	93.55
Renta ung. de hîrtie	92.15	92.—
Împrumutul drumurilor de fer ung.	148.60	148.50
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	98.20	98.50
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	123.50	123.50
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer oriental ung.	109.29	109.—
Obligațiuni urbariale transilvane	102.50	102.25
Obligațiuni ung. de rescumpărarea decimeii de vin	98.—	98.—
Sorți ungu ești cu premii	119.50	119.50
Sorți de regularea Tisei	120.30	120.—
Renta de aur austriacă	108.90	109.—
Acțiuni de bancă austro-ung.	877.—	874.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	287.50	287.—
Serisuri fonciari ale institutului „Albina”	—	401.—
Galbin	5.91	5.90
Napoleon	9.95	9.91
100 marce nemțești	61.45	61.50
London (pe poliță de trei luni)	125.35	125.45

Spre nord-ost dela riul Visso, iese un riu din munte, care se varsă în Visso. Acesta poartă numele șod de „riu de apă,” sau pe scurt „apa”. Tradiția dice, că germanii colonisați i-ar fi dat numele acesta. Când întreba adecă unul pe celalalt unde mergi, acesta îi reflecta scurt „la apă.” Oficiantii fo-restieri au maghiarisat numele german (Wasserflus) întrun mod minunat, și numesc riul dela Wasser: Vaser (adecă vîna de fer.) Șesul format de riul acesta este unul dintre cele mai frumoase și mai romantice dintre toate ce se află în Maramureș. La început are un caracter blînd; trecem pe lângă câteva grupe de case, vedem Țipseni ocupându-se cu aședarea copacilor pe apă; valeda se face tot mai strîmtă și mai strîmtă, afară de noi nu este nime p'aci, și ca o virgină își desvîlesce natura încetul cu încetul farmecile sale. Brați și alți copaci puternici formează un amestec frumos; din când în când se ivesc câte o luncă cu vite, ca pe alpi, și riul sburdalnic îi dă tabloului un farmec deosebit. Ce cotituri ne arată șesul și riul! Sghiaburi de stîncă stau lipite unele de altele, ni se pare, că acum acum se surpă pe noi. Drumul se cotesce, ear căraușul ne arată o coastă, unde în eara trecută îi sfîșia-se ursul o vacă și doi viței; prin stînci se ivesc mai multe pesceri și ni se spune, că în una dintre ele își ascundea co-morile o bandă de tîlhari. La gura unui riuleț se lărgesce șesul, aici sunt grămădite nenumerate trun-chiuri de copaci pe lângă cari lucră o grămadă de

Țipseni. Un trunchiu ne închide calea și cînd se trecem preste el, se isbesce căruța de un bolovan și se răstoarnă, ear noi ne dăm preste cap. Continuăm drumul în șesul minunat; deasupra și înpregiurul nostru totul e pădure. Sus pe coastele dealurilor se zărește din când în când câte o cruce aducîndu-ne aminte, că un om au ucis pe altul, că un lemnariu și-au folosit rîu sîcurea. De ce? Cine o poate sci. Din gelosie, luptă pentru existență, ceartă, poftă de furt — de sigur din aceste, fiindcă natura omenească pretutindenea e tot aceia; dar cine poate cunoaște cazul de față, cine poate să ne spună suferințele acelei inimi sîrmane, care s'a frînt aci, unde natura e încă străveche, unde visează florile în tăcere și păsările își cîntă dulcile lor ver-suri? Pretutindenea pătrunde omul sîlbătăcimea, și unde se ivesc mai totdeauna profanează, el, care poartă cu sine blăstemul lui Cain. — Doi gendarmi zac la o cotitură a drumului în earbă, ne salută cu respect; îndată se ivesc brădeturile pompoase ale erariului, cari în frumseța lor samănă cu un regi-ment de cătane în paradă. Riul se aruncă vijîind și spumînd cătră vale, în contrast cu ceriul lin și vînet, preste care călătorește strălucind globul de aur al soarelui. Ceasuri întregi tot așa mergem pe valea aceasta, spiritul nu se conturbă prin ni-mic și fantasia își poate face visurile sale romantice.

(Va urma.)

Nr. 377. [1081] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci la scoalele române gr. or. din comunele mai jos însemnate se scrie prin aceasta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

1. Voivodenii-mari, cu salariu anual de 150 fl. v. a. cuartir liber și doi stângeni lemne de foc.

2. Șinca-nouă, cu salariu anual de 200 fl. solvibil în rate lunari, cuartir liber și lemnele de foc necesare.

3. Șona, cu salariu anual de 150 fl. solvibil în rate lunari.

4. Ludișor, cu salariu anual de 120 fl. și cuartir liber în edificiul scoalei.

5. Luța, cu salariu anual de 120 fl. v. a. solvibili în rate lunare.

6. Sâmbăta superioară apusană, cu salariu anual de 125 fl. cuartir liber și lemnele de foc necesare.

7. Herșeni, cu salariu anual de 80 fl. cuartir liber și lemnele de foc necesare.

8. Veneția superioară, cu salariu anual de 80 fl. cuartir liber și lemnele de foc necesare.

9. Grid, cu salariu anual de a) în bani gata 120 fl. v. a.; b) folosirea grădinei școlare; c) cuartir liber în edificiul scoalei; d) lemnele de foc necesari.

10. Sâmbăta inferioară, cu salariu anual de 80 fl. cuartir liber și lemnele de foc necesare.

11. Dridif, cu salariu anual de 110 fl. și cuartir liber în edificiul scoalei.

12. Hurez, cu salariu anual de 120 fl. cuartir liber și lemnele de foc necesari.

Doritorii de ocupa vreuna din aceste stațiuni, au a-și ascerne suplicile lor instruite conform legilor în vigoare, subscrisului oficiu până la termenul sus indicat.

Făgăraș 12 Iuliu 1885.

Oficiul protopresbiter al gr. or. al tractului Făgărașului.

Iuliu Dan,
adm. prot.

Nr. 420. [1079] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci la scoalele elementare confesionali în comunele mai jos însemnate, din protopresbiteratul Lupșei, se scrie concurs până la 16 August 1885 st. v. și adevă:

1. Pentru Ofenbaia cu salariu de 200 fl. în bani, jumătate din venitul cantoresc, grădina de legumi și dacă va sci forma un cor din cântările bisericesci, va căpăta dejunul și prânzul gratuit, cari dau suma de circa 300 fl.

2. Pentru Ocolușul mare în bani 230 fl., 30 ferdele bucate, 70 punți legumă și grădina scoalei cari dau la oalaltă 300 fl.

3. Pentru Lupșa cu salariul de 250 fl. din casa alodială.

4. Pentru Mogoș-Miclesci, leafa în bani 200 fl.

5. Pentru Mogoș Valea barnei, în bani 100 fl. și 2 Hectolit. bucate.

6. Pentru Mămăligani 100 fl. în bani și 4 Hl bucate.

7. Pentru Valea Lupșei 100 fl. în bani și 12 ferd. bucate.

8. Pentru Runc 134 fl. în bani și 15 ferd. buc. și 60 pf. legumă.

9. Poșaga de jos 120 fl. bani 4 Hl bucate 60 punți legumă.

10. Pentru Bedeleu 150 fl. 4 Hl bucate 45 kg. legumă.

11. Pentru Sartăș-Brăzesci învățătoriu ambulant salariul 200 fl.

12. Pentru Lunca-Vidolm învățătoriu ambulant cu salariu 160 fl. în bani, 4 Hl bucate și 55 kg. legumă.

Afară de aceasta cuartir și lemnele necesari precum și diurne de câte 6 fl. pentru participarea la Reuniunea învățătorilor la an.

Doritorii de a ocupa vre'unul din aceste posturi, vor ascerne suplicile lor, instruite în sensul stat. org. și a normativului scol. din 1882, la oficiul protopresbiter al Lupșei în Ofenbaia până în 16 August a. c. v. având a se prezenta până în ziua alegerii odată în comuna la care au competat.

Ofenbaia în 10 Iuliu 1885.

Oficiul ppresbiter al Lupșei.

Ioan Danciu,
prot. gr. or.

ad Nr. 236. [1078] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului învățătoresc la scoala confesională populară română gr. or. din Mociu în protopresbiteratul Clușului, se scrie concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Salariul împreună cu acest post este: 200 fl., solvinți în două rate decursive, și anume: în 1-a Ianuarie și 20 Aprilie 1886 st. v., apoi 25 fl., pentru cuartir.

Doritorii a ocupa acest post învățătoresc, sunt poftiți a subșterne subscrisului concursele sale, conform legilor existente până la termenul indicat.

În conțelegere cu comitetul parochial Cluș, 20 Iuliu 1885.

V. Roșescu,
protopresbiter român gr. or.

Nr. 191. [1080] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci la scoalele gr. orient. din comunele mai jos însemnate în protopresbiteratul Hațegului, se scrie prin aceasta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare — și anume:

1. Bozi, cu salariu anual 200 fl.; în naturale: 5 ferdele grâu, 5 ferdele cucuruz, 5 ferdele cartofi, 2 ferdele mazere, cuartir și lemne.

2. Zlasthi, cu salariu anual 200 fl., în naturale: 5 ferdele grâu, 5 ferdele cucuruz, 5 ferdele cartofi, 2 ferdele mazere, cuartir și lemne.

3. Cincișiu, cu filiele: Cerna și Păroasa, cu salariu anual 220 fl., cuartir și lemne.

4. Telic, cu salariu anual 220 fl., cuartir și lemne.

5. Valea-Sângeorgiu, cu salariu 200 fl. în bani; în naturale: 10 (dece) ferdele grâu, cuartir și lemne.

6. Grid, cu salariu 200 fl., cuartir și lemne.

7. Ruda, cu filiele: Plop și Poenița-Voinei, Alun cu filia: Bunila, în cari comune — din cauza împrejurărilor locali, învățământul are a se ținea în mod ambulant, cu salariu anual de 250 fl., cuartir și lemne.

8. Heșdeu, cu filiele: Dobica, Florese, Valariu, Cernișoara, Toplița, Goleș-Buzdular, cu învățământ în mod ambulant, pre lângă salariu anual de 300 fl. cuartir și lemne.

9. Livezeni, cu salariu anual 280 fl., cuartir și lemne focale, precum și folosirea grădinei școlare de un juger.

10. Rușor, cu salariu anual de 170 fl., cuartir și lemne.

Hațeg la 19 Iuliu 1885.

În conțelegere cu comitetele parochiali.

Ioan Raț,
protopresbiter.

Nr. 472. [1084] 1—3

CONCURS.

Devenind vacante ambele posturi de învățători la scoala noastră din Poiana-Mărului protopresbiteratul Branului, prin aceasta se scrie concurs pentru întregirea lor.

Emolumentele împreună cu aceste posturi sunt:

Pentru clasa I. salariu anual de 150 fl., valuta austriacă.

Pentru clasa a II. salariu anual de 200 fl. v. a., plătit în rate lunare din cassa comunală, precum și cortel liber și lemnele trebuincioase.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi au a subșterne cererile de concurs, instruite conform prescrișelor în vigoare, la subscrisul oficiu protopresbiter al până la 20 August a. c. st. v.

În conțelegere cu comitetul parochial. Oficiul protopresbiter al tractului Branului. Zernești în 18 Iuliu 1885.

Traian Mețian,
protopresbiter.

Nr. 438. [1077] 1—3

CONCURS.

Devenind vacante stațiunile de învățători din comunele bis. mai jos însemnate ale protopresbiteratului Brașovului I., pentru definitivă întregire a acestora, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela datul de jos

1. La scoala capitală din Satulung bis. Sf. Adormiri, cu salariu anual de 350 fl., v. a. plătit din cara bisericești în rate lunare anticipative.

2. La clasa II-a din Tărlungeni cu salariu anual de 200 fl., v. a. și 3 stângini lemne.

A) Dela aspiranții de a ocupa postul din Satulung se cere:

a) Să fi terminat cel puțin 4 clase gimnasiale cu succes bun.

b) Să fi terminat cursul pedagogic sau teologic și să aibă testimoniu de calificare învățătoresc pentru scoalele elementare capitale și diploma despre cunoașterea limbii maghiare. Cei mai calificați și cu pracsă didactică vor fi mai preferați.

c) Să scie cânta și propune cântările, grădinaritul și gimnastica.

În fine sunt obligați a ținea scoala de repetițiune.

Alegerea la această stațiune se va efectua la 6/18 August a. c.

B) Dela aspiranții de a ocupa postul din Tărlungeni se cere:

a) Să fi terminat cel puțin 4 clase gimnasiale cu succes bun.

b) Să aibă atestatul de calificare pentru scoalele populare și diploma din limba maghiară, asemenea să cunoască cântările, grădinaritul și gimnastica.

Cei mai calificați și cu pracsă vor fi preferați.

Suplicile instruite conform legilor din vigoare sunt a se așterne la subsemnatul oficiu protopresbiter al până în 5 August a. c. la 6 oare p. m.

Brașov, în 6 Iuliu 1885.

În conțelegere cu comitetele parochiale. Oficiul protopresbiter al Brașovului I.

Ioan Petric,
prot. ca adm.

[1082] **CONCURS.** 1—3

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela scoalele române gr. or. în comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul gr. or. Câmpeni se scrie concurs cu termen până la 15 August a. c. st. v.

1. Câmpeni: trei posturi de învățători și unul de învățătoareasă, fiecare împreună cu un salariu de 300 fl. v. a. solvit în rate lunare anticipative din fondul școlar și 1° lemne de foc.

2. Vidra de sus: un post de învățătoriu cu un salariu de 250 fl. solvit în rate lunare din fondul școlar și repartție, cuartir liber și 4° lemne de foc, din cari are a se încălzi și sala de învățământ.

3. Ponorel: un post de învățătoriu cu un salariu de 200 fl. v. a., solvit în pătrare de an din repartție, cuartir liber și lemnele trebuincioase de foc.

4. Sohodol: un post de învățătoriu cu un salariu de 200 fl. v. a. solvit în pătrare de an din repartție, cuartir natural și lemnele trebuincioase de foc.

5. Peleş: un post de învățătoriu cu un salariu de 150 fl., solvit în pătrare de an din repartție și lemnele trebuincioase de foc.

6. Poiana: un post de învățătoriu cu un salariu de 150 fl., v. a. solvit în pătrare de an din repartție, și lemnele trebuincioase de foc.

7. Valea-verde: un post de învățătoriu cu un salariu de 150 fl.

v. a. solvit în pătrare de an din repartție și lemnele trebuincioase de foc.

8. Lăpuș: un post de învățătoriu cu salariu de 150 fl. v. a. solvit în pătrare de an din repartție și lemnele trebuincioase de foc.

9. Lăzesci: un post de învățătoriu cu salariu de 150 fl. v. a. solvit în pătrare de an din repartție și lemnele trebuincioase de foc.

10. Certegea: un post de învățătoriu cu un salariu de 150 fl. v. a., solvit în pătrare de an din repartție, cuartir liber și lemnele trebuincioase de foc.

Condițiunile pentru aceste posturi sunt: competenții să fie gr. or., să aibă atestat de calificare — că cunosc limba maghiară în sensul legii din 1879.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi, au a-și trimite cererile lor concursuali, instruite conform legilor din vigoare până la termenul mai sus indicat la oficiul protopresbiter al gr. or. al Câmpenilor în Câmpeni (Topánfalva.)

Câmpeni, 9 Iulie, 1885.

Oficiul protopresbiter al gr. or. al Câmpenilor.

Romul Furdai,
protopresbiter.

[1083] **CONCURS.** 1—3

La scoala elementară comunală din Jupanec cu limba de propunere română și maghiară este de ocupat un post de învățător.

Emolumente:

1. Salariu anual 300 fl.

2. 12 metrii cubici lemne.

3. Locuință potrivită, culină și grădină.

Concurenții vor produce;

1. Testimoniu despre etate și religie.

2. Documentele școlare.

3. Decretele eventuale.

4. Testimoniul din limba maghiară

5. Servitiul de până acuma.

Suplicile timbrate conform legii se vor trimite până la 31 August 1885 la comitetul administrativ al comitatului Caraș-Severin din Lugos, adresate fiind ministrului de culte.

Se observă că denumitul învățător va avea a provedea în biserică cântările după ritul gr. or. român. Suplicile întârziate sau neinstruite nu vor fi considerate.

Notariul cercnal.

Nr. 423. [1060] 2—3

EDICT.

George Rujan din Mercurea protopresbiteratul Mercurei, carele de 5 ani trecuți a părăsit pre legiuita sa soție Anastasia Filip din Rociu și a pribegit în lume fără a se sci ubicațiunea lui, se citează a se prezenta înaintea subsemnatului oficiu protopresbiter al în termen de 3 luni de zile dela publicarea acestui edict căci la din contră procesul divorțial intentat de soția sa, se va pertracta și decide și în absența lui.

Mercurea, 15 Iuliu 1885.

Oficiul protopresbiter al tractului Mercurii.

I. Droc,
protopresbiter.

Nr. 1953 civil 1885, [1085] 1—3

Publicațiune.

Tribunalul subscris, ca judecătoria urbană, aduce la cunoștință publică, că pentru permiterea parcellării dreptului de cărmărit în comuna Alma și a aflării acestei chei, se pune termen de pertractare pe 10 Septembrie 1885, dimineața la 9 oare la casa sfatului din Alma, la care în sensul §. 15 din instrucțiunea urbană se citează toți cei interesați.

Cu conducerea pertractării s'a încredințat judele de tribunal Székely Miklós. Din ședința tribunalului din Elisabetopolé ținută la 20 Iunie, 1885.

Tătar m. p., **Baron Apor Zoltán m. p.,**
not. president substitut.

Nr. 516.

[1076] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela scoalele greco-orientali din mai jos însemnatele comune ale protopresbiteratului Sighișoarei, se escrie concurs cu terminul până la 20 August, a. c. st. v.

1. Daneș, postul învățătoresc clasa I. cu salariu anual de 150 fl., dela concurenți se recere ca calificățiune teoretică cel puțin două clase gimnasiale prelângă calificățiunea prescrisă.

2. Criș, cu salariu anual de 150 fl., cuartir în noul edificiu scolar și lemnele necesare de foc.

3. Noul-săsesc, cu salariu anual de 150 fl., cuartir și lemne de foc.

4. Mălencrav, cu salariu anual de 150 fl., cuartir și lemne de foc.

5. Trapold, cu salariu anual de 150 fl., cuartir și lemne de foc.

6. Hendorf, cu salariu anual de 150 fl., cuartir și lemne de foc.

7. Retișdorf, cu salariu anual de 200 fl.

8. Telina, cu salariu anual de 200 fl., cuartir și lemne de foc.

9. Șarpatoș, cu salariu anual de 150 fl.

10. Saschiz, cu salariu anual de 150 fl., cuartir și lemne de foc.

11. Bundorf, cu salariu anual de 150 fl., cuartir și lemne de foc.

12. Mucundorf, cu salariu anual de 150 fl.

13. Feleag, cu salariu anual de 150 fl., cuartir și lemne de foc.

14. Hașfalău, cu salariu anual de 200 fl.

15. Ferihaz, un post de adjunct învățătoresc cu salariu anual de 100 fl.

Cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare, preferindu-se competenții cu clase gimnasiale și pedagogică, — sunt a se așterne subscrișului oficiu protopresbiteral până la terminul indicat.

Sighișoara, 12 Iuliu 1885.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Sighișoarei.

Demetriu Moldovan,
adm. protopresbiteral.

Nr. 817—831.

[1072] 2—3

CONCURS

se escrie pentru ocuparea posturilor de învățători la scoalele din protopresbiteratul gr. or. al Sibiiului în următoarele parochii:

1. Cristian, cu salariu anual 208 fl., cuartir și lemne de foc.

2. Gușterița, cu salariu anual 200 fl., cuartir și lemne de foc.

3. Loamneș, cu salariu anual 150 fl., cuartir și lemne de foc.

4. Mândra, cu salariu anual 150 fl., cuartir și lemne de foc.

5. Ocna superioară, cu salariu anual 200 fl., cuartir și lemne de foc.

6. Poplaca două posturi, unul învățătoriu diriginte cu 300 fl., altul cu 210 fl., cuartir și lemne de foc pentru amândoi.

7. Roșia, cu salariu anual 110 fl., cuartir și lemne de foc.

8. Ruși, cu salariu anual 80 fl., cuartir și lemne de foc.

9. Sadu, învățătoriu diriginte, cu salariu 300 fl., cuartir și lemne de foc.

10. Sibiiu cetate, cu salariu anual 300 fl., cuartir și lemne de foc.

11. Șelimbăr, cu salariu anual 155 fl., cuartir și lemne de foc.

12. Tălmăcel un post cu salariu anual 275 fl., altul cu salariu anual 175 fl., cuartir și lemne pentru amândoi învățători.

13. Turnișor, cu salariu anual 200 fl., cuartir și lemne de foc.

14. Veseud, cu salariu anual 140 fl., cuartir și lemne de foc.

15. Vurper, cu salariu anual 150 fl., cuartir și lemne de foc.

Învățătorii sunt obligați a instrui pe elevi în cântările bisericesci, ear în dumineci și sărbători a ținea strană în biserică.

Reflectanții au a-și așterne concursurile lor instruite cu carte de botez, atestat de calificățiune, atestat că au depus esamen de limba maghiară, atestat despre studiile pregătitoare — toate în original și copie netimbrată — până în 10 August anul c. la adresa subsemnatului, având a declara dacă sunt înscriși la fondul de pensiune regnicolar sau nu. —

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Sibiiului, în conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Sibiiu, 7 Iulie 1885.

Simeon Popescu,
protopresbiter.

Nr. 142.

[1061] 2—3

CONCURS.

Devenind vacante ambe posturile de învățători la scoala noastră confesională greco-orientală română din Porcești, prin aceasta se escrie concurs pentru întregirea lor.

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sunt câte 300 fl. v. a., anuali și cuartir natural.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi au a-și așterne cererile concursuale instruite conform prescrișelor în vigoare la oficiul protopresbiteral gr. or. al Avrighului (posta Avrigh, Felek) până la 9 August a. c. st. v.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Avrighului.

Avrig, 1 Iuliu 1885.

Ioan Cădea,
administrator ppresb.

Nr. 400 prot.

[1073] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci, dela scoalele populare gr. or. din comunele însemnate mai jos, se deschide concurs cu terminul: 15 August, a. c. st. v.

1. Mercurea, cu salariu anual 300 fl. și 4° lemne de foc din cari se va încălzi și scoala.

2. Ludoș, cu salariu anual de 300 fl.

3. Rod, cu salariu anual de 300 fl.

3. Dobârca, cu salariu anual de 250 fl.

5. Reciu, cu salariu anual de 250 fl.

5. Spring, cu salariu anual de 250 fl., cuartir liber în edificiul scoalei și lemne de foc.

7. Sângătin, cu salariu anual de 250 fl.

8. Brosceni, cu salariu anual de 150 fl.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi i-și vor înainta cererile concursuale, instruite conform legilor în vigoare, oficiului protopresbiteral al Mercuri până la terminul prefapt.

Se așteaptă ca concurenții să se înfățișeze, — până la 15 August a. c. st. v. — în vr'o duminică sau sărbătoare în biserică comunei la care a concurat, spre a-și arăta deprinderea în cântări și tipic.

Dela oficiul protopresbiteral al Mercurii.

Mercurea la 29 Iunie 1885.

I. Droc,
protopresbiter.

Nr. 371 prot.

[1075] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu dela scoala elementară gr. or. din Făgăraș se escrie prin aceasta concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare.

Învățătorul are de a fi totodată și cantor la biserică.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt 300 fl. v. a. și anume:

a) în bani gata 250 fl. solvibili în rate lunari anticipative;

b) folosirea a două grădini scolare și a unei delnițe cu venit curat anual 18 fl. v. a.;

c) la nascerea domnului cu icoana 18 fl.;

d) venite stolari: discul dela S. Pasci, Botezul Domnului, înmormântări à 40 cr. $\frac{1}{5}$ parte din venitul preoțesc de Duminică și sărbătoarea 14 fl.;

e) cuartir liber cu două încăperi și trei stângini de lemne pentru încălțitul scoalei și cuartirului.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și subscrerne suplicele lor instruite conform legilor în vigoare la subscrișul oficiu până la terminul sus indicat. Făgăraș 4 Iulie 1885.

Oficiul protopresb. gr. or. al Făgărașului în conțelegere cu comitetul parochial.

Iuliu Dan,
adm. prot.

[1075]

CONCURS.

2—3

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela scoalele populare gr. or. din comunele mai jos enumerate, în protopresbiteratul Abrudului, se deschide concurs până la 15 August st. v.

1. Bucium-Poieni, cu salariu anual de 300 fl. cuartir și lemne; având respectivele învățătoriu a ținea și o strană bisericască, adică să fie cântărețiu.

2. Bucium-Cerbu, cu salariu anual de 200 fl. cuartir și lemne.

3. Bucium-sat, cu salariu anual de 150 fl. cuartir și lemne.

4. Bucium-Muntari, cu salariu anual de 150 fl. cuartir și lemne.

5. Bucium-Isbita, cu salariu anual de 150 fl. cuartir și lemne.

6. Roșia-Montană, cu salariu anual de 150 fl. cuartir și lemne.

7. Cărpeneș, cu salariu anual de 200 fl. cuartir și lemne.

8. Vêrtop, cu salariu anual de 150 fl. cuartir și lemne.

9. Ciuruleasa, cu salariu anual de 150 fl. cuartir și lemne.

10. Soharu, cu salariu anual de 150 fl. și lemnele necesare.

11. Buninginea, cu salariu anual de 150 fl. cuartir și lemne.

12. Valea-dosului, cu salariu anual de 150 fl. cuartir și lemne.

13. Trempoele, cu salariu anual de 200 fl. cuartir și lemne.

14. Petroșeni, cu salariu anual de 200 fl. cuartir și lemne.

15. Galați, cu salariu anual de 150 fl. cuartir și lemne.

16. Presaca, cu salariu anual 150 fl., cuartir și lemne.

Doritorii de a ocupa vre una din aceste stațiuni învățătoresci au de ași subscrerne petițiunile, instruite conform legilor din vigoare, la subscrișul până la terminul mai sus prefapt.

Abrud, în 2 Iuliu, 1885.

Dela oficiul protopresbiteral greco-oriental al Abrudului.

Ioan Gall,
protopresbiter gr. or.

Nr. 43.

[1069] 2—3

CONCURS.

Devenind vacantă stațiunea de învățător la scoala română conf. gr. or. din Cojocna (Kolos) se escrie concurs cu termin de 20 zile dela prima publicare pre lângă următoarele emolumente:

1. În bani gata 160 fl. plătibili tot la două luni.

2. Cuartir în edificiul scoalei constatătoriu din 2 odăi.

3. Folosința podului deasupra cuartirului, a pivniții, a grădinii scolare afară de partea aceea, care se va folosi pentru pomărit și legumărit, a 6 bucăți pământuri arătoare și 2 coșitoare care toate dau un venit anual de 70 fl. Pentru învățător deplin calificat și harnic salariul se va ameliora.

Învățătorii ales nu va putea esarênda nimic din celea amintite fără învoirea comitetului parochial și va fi îndatorat a propune pre lângă cele prescrise de lege și scolarilor adulți în sêrile de iarnă și a cânta cu copii la biserică.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne suplicele instruite conform legilor din vigoare la oficiul ppresbiteral gr. or. în Cluș până la terminul indicat.

Din ședința comitetului parochial ținută în 23 Iunie 1885 la Cojocna.

I. Ciortea, **Gavril Todoruțiu,**
paroch și preș. notariul comit.

Cu aprobarea oficiului ppresbiteral gr. or. al tractului Cluș.

Cluș, 11 Iuliu 1885.

V. Roșescu,
protopresbiter.

Nr. 114.

[1070] 2—3

CONCURS.

Devenind vacante trei posturi de învățători la scoala noastră capitală gr. or. română din Avrigh, prin aceasta se escrie concurs pentru întregirea lor.

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sunt câte 300 fl., v. a., anuali și cuartir natural.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi au a-și subșterne cererile lor concursuale instruite conform prescriptelor din vigoare, în special cu atestat de calificățiune pentru scoalele capitale, la oficiul protopresbiteral gr. or. al Avrighului (posta Avrigh Felek) până la 26 Iuliu a. c. stilul vechiu.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Avrighului.

Avrig, 1 Iuliu 1885.

Ioan Cădea,
administr. ppresb.

Nr. 367.

[1071] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci — împreunate cu serviț cantoral — mai jos însemnate, din protopresbiteratul Treiscaunelor, se publică prin aceasta concurs cu termin până la 15 August a. c. st. v.

1. Kézdi-Mărtănuș, cu salariu anual de 150 fl. și anume: a) în bani 95 fl.; b) folosirea unui pământ cu venit de 5 fl.; c) a treia parte din venitele stolari, computeate în 50 fl. — apoi cuartir liber în edificiul scoalei și 10 fl. pentru lemne.

2. Cernatul inferior, cu salariu anual de 159 fl. din repartiția în materă și filii și anume: a) în bani 89 fl. 10 cr.; b) 38 ferdele secară à 16 cupe, în preț de = 38 fl.; c) din folosirea grădinei bisericesci 15 fl.; d) a treia parte a venitelor stolare computeate în 17 fl. v. a., și cuartir liber în edificiul scoalei.

Dela competenții pentru ambele posturi se cere cunoscința în vorbire a limbei maghiare, precum și a cântărilor și tipicului bisericesc, spre care scop se vor presenta poporului în vr'o Duminică în biserică.

Doritorii a reflecta la vre una din aceste stațiuni au a-și așterne suplicele lor, instruite conform legilor din vigoare, la subsemnatul oficiu protopresbiteral până la terminul indicat. Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Treiscaunelor, în conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

Brețcu în 5 Iuliu 1885.

Demetriu Coltofean,
protopresbiter.

Nr. 103.

[1065] 2—3

CONCURS.

La scoalele medii și la scoala normală (primară) române gr. or. din Brașov, sunt de ocupat următoarele posturi:

1. un post de profesor de filologia clasică ca studiu principal; istoria și limba română ca studii auxiliare, pe lângă cunoașterea limbii și literaturii maghiare, conform §. 61 din legea de instrucțiune; la gimnasiu;

2. un post de profesor de chemiă, merceologie, tehnologie, ca studii principale, fizica, limba română, maghiară ori germană, ca studii auxiliare; la scoalele comerciale și reale;

3. un post de profesor secundar de muzica vocală, pentru gimnasiu, scoala comercială și reală și la clasa a IV și V-a de fete;

4. un post de profesor secundar de gimnastică pentru gimnasiu, scoala comercială, reală și normală;

5. un post de profesoară la clasa IV și V-a de fete;

6. un post de învățător la scoala normală (primară).

Pentru ocuparea acestor posturi se escrie concurs cu termin până la 15/27. August 1885.

Concurenții vor adresa petițiunile lor către subscrișul Eforia, instruite cu documentele:

a) că sunt de naționalitate români și de religie gr. orientali;

b) că au purtare morală și politică bună;

c) că sunt sănătoși;

d) că reflectanții la posturile de sub Nr. 1 și 2, au calificațiunea prescrișă de legea de instrucțiune din anul 1883 §§. 29, 30, 61 și 62, în combinațiune cu dispozițiunile în vigoare a le autorităților bisericești confesionale rom. gr. or. din Archidieceasa Transilvaniei;

e) reflectanții la postul de sub No. 3, să producă testimoniu despre absolvirea cursului la vreun conservatoriu de muzică, sau că posedă cunoștințe temeinice de muzica vocală și instrumentală;

f) concurenții la postul de sub Nr. 4. vor documenta cu testimoniu de specialitate capacitatea lor a instrui în gimnastică;

g) concurenții la postul de sub Nr. 5. au să documenteze că posedă cunoștințele necesarii în toate lucrurile de mână femeșci, nu numai în cele de lux, dară mai vârtos în cele de lipsă pentru ducerea unei economii solide; că sunt pedagoage prevădute cu diplomă de la un institut pedagogic. — Să va preferi aceea concurentă care, afară de limba română — care este limba de propunere — știe încă una din limbile patriei, și limba franceză;

h) concurenții la postul de sub Nr. 6, vor produce testimoniu că au absolvat cursul pedagogic, testimoniu de calificațiune învățătorescă, că cunosc pe lângă limba maternă pe cea maghiară și germană; că posedă cunoștințe teoretice și practice de grădinarit de gimnastică și de desen linear. —

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sunt:

Pentru concurenții de sub No. 1 și 2. Până la obținerea decretului de profesor definitiv (§. 30. legea de instr: 1883) Salariu anul de 700 fl. după aceea în următorii 2. ani 800 fl. și de aci înainte salariu constant anul de 900 fl. cincenale de câte 50 fl. cari se vor repeta de 5. ori, și relut de cuartir precum și drept de pensiune conform statutului în vigoare.

Postul de sub No. 3, este împreunat cu salariu anual de 500 fl. Acest profesor va putea deveni și conducătorul al corului bisericesc dela Biserica română gr. or. a St. Nicolae din loc, pe lângă o remunerațiune anuală de 600 fl. v. a.

Cu postul de sub No. 4. este împreunat un salariu anual de 400 fl. cu cel de sub No. 5. un salariu anual de 400 fl. v. a. eară cu cel de sub No. 6, este împreunat în anul prim de serviciu salariu anual de 300 fl. în următorii doi ani salariu anual de 400 fl. eară de aci înainte salariu de învățătoriu definitiv de 500 fl. v. a. și două decenale de câte 100 fl. v. a. precum și relut de cuartir.

În fine au să dechiare toți concurenții în petițiunile lor, că se vor supune necondiționat dispozițiunilor în vigoare a le institutului.

Brașov 16/28 Iuliu 1885.

Eforia scoalelor centrale române ort. răsăritene.

Nr. 490.

[1068] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela scoalele române gr. or.

din comunele mai jos însemnate, se escrie concurs cu terminul până la 15 August a. c. st. v.

1. Meșterhaza, cu salariu anual de 200 fl. cuartir în edificiul scoalei și lemnele trebuincioase de încălțit.

2. Mureș-Cueșd, cu salariu anual de 200 fl. cuartir natural în edificiul scolar și lemne de încălțit.

3. Ripa inferioară, cu salariu anual de 160 fl. v. a. dela circa 100 copii obligați a cerceta scoala 25 feldere bucate (4 cupe cucuruz sfărmit dela fie-care copil) = 25 fl. cuartir în edificiul scoalei și lemne de încălțit în preț de 15 fl. cu totul dar 200 fl.

4. Idicel-sat, cu salariu anual în bani de 150 fl, cuartir natural în edificiul scolar și 2 stângini de lemne pe picioare.

5. Idicel-pădure, cu salariu anual în bani de 150 fl. cuartir natural în edificiul scolar și 2 stângini de lemne pe picioare.

Salariile se solvesc din repartițiune pe popor în 4 rate egale.

Petenții au de a-și așterne suplicele lor instruite conform legilor în vigoare la subscrișul până la terminul susindicat, posta ultimă Reghinul săsesc.

Oficiul protopresbiter al gr. or. al tractului Reghinului.

Idicel, 2 Iuliu, 1885.

Galațion Șagău,
protopresbiter.

Ad. 233.

[1063] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului învățătoresc din parochia Vingard, devenit vacant se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

a) un salariu anual de 200 fl. v. a. care au a se plăti din repartițiune.

b) cuartir liber în edificiul scoalei.

c) 3 orgii de lemne, din care are a se încălți și scoala.

Doritorii de a ocupa acest post au de a-și trimite suplicele lor instruite conform legilor scolare vigente, în terminul prefript, subsemnatului oficiu protopresbiter al.

Sas-Sebeș, 5 Iuliu 1885.

În conțelegere cu comitetul parochial.

I. Tipeiu,
protopop.

CONCURS.

Pentru stațiunile învățătoresci la scoalele confesionale din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Orăștiei se deschide concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegr. Român.”

1. Orașul Orăștie 3 posturi învățătoresci cu leafă anuală de câte 300 fl. v. a. solvite în toată luna — lemnele necesare, cuartir frumos în edificiul scoalei și jumătate din didactrul dela scolarii externi. Unul dintre învățători se va alege Director, pentru care va primi încă o remunerațiune de 150 fl. v. a. Învățătorii carele va forma un cor bisericesc și-l va instrua în cântările liturgice de 4 voci va primi un onorariu de 100 fl. v. a. plătinți în 4 rate decursive — ear învățătorii carele după usul de până acum va fi ales la scoala de meserii are să primească dela dirigătoria scoalei respective anual 100 fl. v. a.

2. Orășcioara de sus ca scoală centrală cu salariu anual 300 fl. v. a. cuartir și lemnele necesare.

3. Romoșel, leafă anuală 300 fl. v. a. din cassa alodială — cuartir și lemne.

4. Orășcioară de jos, leafa anuală 200 fl. v. a. cuartir și lemne.

5. Bincințiu, leafa anuală 200 fl. v. a. cuartir și lemne.

6. Beriu, salariu anual 200 fl. v. a. cuartir și lemne; la aceasta scoală se va instrua și copii de scoală din învecinata comună Sereca.

7. Acmaru, salariu anual 200 fl. v. a. cuartir și lemne.

8. Simeria (Pischi,) leafa anuală 200 fl. v. a. cuartir și lemne.

9. Magura, salariu anual 200 fl. v. a. cuartir și lemne.

10. Petreni, salariu anual 150 fl. cuartir și lemne.

11. Turdaș, salariu anual 100 fl. cuartir și lemne.

12. Gelmariu, salariu anual 100 fl. cuartir și lemne.

Doritorii de a ocupa vre unul din acestea posturi au a subscrerne petițiunile lor instruite conform prescripțiilor legilor din vigoare subsemnatului oficiu protopresbiter al până la terminul susindicat.

Orescie 12 Iulie 1885.

Oficiul protopresbiter al gr. or. al Orăștiei:

Nicolau Popoviciu,
protopresbiter.

Nr. c. p. 35.

[1066] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea unui post de învățătoriu și unul de învățătorescă, la scoala capitală rom. gr. or. din Sas-Sebeș, se escrie concurs cu terminul de 20 de zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acestea posturi sunt: 350 fl. v. a. ear după cinci ani de serviciu 400 fl. v. a. la an.

Doritorii de a ocupa acestea posturi, au a-și adresa — până la terminul amintit — suplicele instruite în sensul legilor din vigoare, la oficiul protopresbiter al gr. or. în Sas-Sebeș; și anume pentru postul întâiu cu atestat de calificațiune, să fie absolvaț cel puțin 6 clase gimnasiale, teologia ori pedagogia și iertând impregiurările se se înfășoșeze în vre-o Duminecă ori sârbătoare în biserică, pentru a-și arăta desteritatea în cântări și tipic.

Învățătoresca pre lângă lucrul de mână va avea a providea învățământul și în o clasă de fete.

În conțelegere cu oficiul protopresbiter al.

S.-Sebeș, în 3 Iuliu 1885 v.

Comitetul parochial
I. Tipeiu, Z. Mureșan,
protopop. not. com.

Nr. 43.

[1058] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea a 3 posturi de învățătoriu la scoala capitală gr. or. din Poiana se escrie concurs cu termin până la 15 August 1885, totdeodată unul dintre acei învățători care va avea cel puțin VI clase gimnasiale se va alege de director; absoluiții vor fi preferiți

Salarele anuale câte de 300 fl. v. a. ear pentru directorul 400 fl. v. a. se vor solvi din alodiul comunal în rate lunare anticipative.

Dintre 4 învățători 2 vor avea a conduce copii de scoală în toate Duminecile și sârbătorile la liturgie, ear 2 vor avea datoria a fi totdeauna ca cântăreți la Utrenie.

Petițiunile concursuale instruite după prescrișele legii sunt a se adresa până la terminul de sus oficiului protopresbiterale în Mercurea.

Poiana, în 16 Iuniu 1885.

Comitetul parochial.

Ioan Droc, Ioan Șerbu,
protop. președinte.

Nr. 620

[1064] 3—3

CONCURS.

La scoalele reuniunii fostilor grănițeri din regimentul I român sunt de conferit pe calea concursului următoarele stațiuni învățătoresci:

1. Postul de învățătorescă la scoală din Voila, comitatul Făgărașului, cu salariu anual de 300 fl. v. a. cuartir și lemne de foc după trebuință.

2. Postul de învățătoriu secundariu la scoala din Vestem, comitatul Sibiului, cu emolumentele: 200 fl. salariu anual, apoi cuartir și lemne de foc.

3. Postul de învățătoriu adjunct la scoala din Voila, cu salariu de 180 fl., cuartir și lemne de foc.

Concurenții la aceste posturi au să-și subștearnă cererile instruite cu diploma de calificațiune și alte documente legali, până în 20 August st. nou la

Comitetul administratoriu de fondul scolastic al fostilor grănițeri din regimentul I. român în Sibiui.

[1062]

CONCURS.

2—3

Pentru întregirea posturilor învățătoresci clasa I. și II. dela scoala română gr. or. din Sighișoară, se escrie concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Emolumentele împreunate cu aceste posturi învățătoresci sunt următoarele:

1. Salariu anual de 300 fl. v. a. și anume: 280 fl., în bani, și 3 stângini de lemne în natură, în valoare de 20 fl. v. a. pentru fie-care clasă; dintre cari pentru clasa I. din cassa alodială 206 fl. în rate lunare decursive, eară 74 fl., din repartițiune.

Pentru clasa II. din cassa alodială 235 fl. în rate lunare decursive, eară 45 fl. din repartițiune.

Pre lângă acestea cuartir gratuit în edificiul scoalei pentru ambii învățători.

2. Dela concurenți se pretinde: ca pre lângă prescrișele legilor vigente, să documenteze pregătire de cel puțin 4 clase gimnasiale, cursul pedagogic sau teologic; să țină (în mod perondătoriu) strană în biserică în Duminecile și sârbătorile de preste anul scolar; să țină prelegere cu elevii din scoala cotidiană și de repetițiune conform „Normativului.”

Dintre competenți se vor preferi aceia, cari vor arăta un serviciu de cel puțin 5 ani pe cariera învățătorescă; vor fi în stare a compune și conduce un chor vocal cu tinerimea scolară și sunt dedicați numai pentru carieră învățătorescă.

Petițiunile concursuale instruite după condițiunile sus indicate, sunt a se așterne până la terminul prefript, comitetului parochial gr. or. din „Sighișoară.”

În conțelegere cu oficiul protopresbiter al.

Sighișoară, în 25 Iuniu st. v. 1885.

Ioan Muntean, Michael Moldovan,
președinte. actuariu.

Nr. 424.

[1059] 2—3

EDICT.

Gligor Verde din comuna Dobârca protopresbiteratul Mercurii, carele de 4 ani trecuți a părăsit prelegiuita sa soție Rachila Muntean și a pribegit în lume fără a se sci ubicațiunea lui, se citează a se prezenta înaintea subscrișului oficiu protopresbiter al în termin de 3 luni de zile dela prima publicare a acestui edict, căci la din contră procesul divorțial intentat de soția sa se va pertracta și decide și în absența lui.

Mercurea, 15 Iuliu 1885.

Oficiul protopresbiter al gr. or. al tractului Mercurii.

I. Droc,
protopresbiter.